

1 Retningslinjer for trygg organisasjon

2 Vedtatt Generalforsamlingen 08.07.2023

3 Revidert av Hovedstyret 04.01.2025

5 Mål

6 For å fremme organisasjonens formål og verdier best mulig er det viktig at ANSA er en trygg
7 organisasjon. Det vil si å være et trygt felleskap for alle deltagere på våre aktiviteter og
8 arrangementer, og skape trygge rammer for tillitsvalgte, deltagere og ansatte. ANSA vil arbeide
9 målrettet for at seksuell overskridende adferd, seksuelle overgrep og seksuell trakassering ikke
10 finner sted.

11
12 For å sikre en trygg organisasjon er det nødvendig med både forebyggende arbeid og et effektivt
13 beredskapsarbeid. Det er hovedstyrets ansvar at oppdaterte retningslinjer for håndtering vedtas
14 hvert år, og sekretariatets ansvar at disse til enhver tid er lett tilgjengelige for medlemmer og
15 tillitsvalgte. Retningslinjene skal sendes ut til tillitsvalgte og TRIA-kontakter årlig.

16
17 Dette dokumentet gir retningslinjer for mottak av varsler og håndtering av varslingsaker i ANSA.

19 Definisjoner og omfang

20 Disse retningslinjene gjelder for varsler sendt til ANSA Sentralt som omhandler mobbing,
21 trakassering, diskriminering, og annen grenseoverskridende adferd som bryter med ANSAs etiske
22 retningslinjer eller gjeldende lover.

23 Vedlagt er definisjonene ANSA benytter seg av for begrepene seksuelle overgrep,
24 grenseoverskridende seksuell adferd og seksuell trakassering:

25
26 **Seksuelle overgrep:** Ufrivillige seksuelle handlinger gjort av en person mot en annen i en relasjon av
27 tillit eller tvang. Dette inkluderer seksuelle handlinger eller ytringer som en person med høyere
28 alder og/eller mer makt gjør mot et barn eller ungdom som ikke forstår handlingene, ikke har nok
29 erfaring eller kunnskap til å komme seg ut av det.

30
31 **Grenseoverskridende seksuell adferd:** Handlinger som bryter med de grenser en person har for å
32 beskytte sin integritet. Dette kan være, men er ikke begrenset til, uønskede seksuelle tilnærmelser,
33 oppfordring om seksuelle tjenester, verbal eller kroppslig atferd av seksuell natur som oppleves
34 ydmykende og/eller invaderende.

35
36 **Seksuell trakassering:** Seksuell trakassering er uønsket seksuell oppmerksomhet som har som formål
37 eller virkning å være krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende, ydmykende eller plagsom. I
38 seksuell ligger at det spiller på kropp, kjønn og seksualitet. Oppmerksomhet omfatter både verbal,
39 ikke-verbal og fysisk atferd. Seksuell trakassering inkluderer forskjellsbehandling på bakgrunn av
40 kjønn / kjønnsidentitet og kan i de tilfeller betegnes som kjønnsmobbing.

42 Rutiner for den som mottar mistanke, melding eller anklage

43 *Dette skal du gjøre dersom du mottar mistanke, melding eller anklage om brudd på ANSA sine etiske*
44 *retningslinjer.*

- 45 1. Når du mottar et varsel skal du finne et skjermet sted å ha samtalen. Lytt nøye, still spørsmål
46 for å bekrefte det du har hørt og opptre rolig. Gi trygghet og sørg for at den utsatte opplever
47 å bli trodd. Ta gjerne notater under samtalen eller umiddelbart etter. Informer om at alt
48 personen forteller deg vil holdes fortrolig, men at du har plikt til å fortelle det videre til
49 ledelsen.

- 50 2. Sikre situasjonen for den utsatte og vurder om det er behov for akutt psykisk eller fysisk
51 helsehjelp. Det er ditt ansvar å ivareta personen inntil andre ansvarspersoner overtar.
52 Ansvarspersoner kan være medlemmer av varslingsutvalget, TRIA-kontakt eller edruvakt.
53 3. Kontakt generalsekretær og informer om situasjonen. Dersom saken gjelder
54 generalsekretær, kontakter du president. Kontakt aldri den som anklages.
55 4. Generalsekretær og president har ansvar for videre oppfølging av situasjon. Ved behov vil
56 generalsekretær delegere ansvaret for å bistå den utsatte med besøk til legevakt for fysisk
57 og psykisk helsehjelp og for å sikre bevis.
58 5. Generalsekretær vurderer om forholdet er en sak for ANSA og har ansvar for videre
59 saksgang og oppfølging. Generalsekretær har mulighet til å følge alternativ saksgang for en
60 bekymringsmelding. Alternativ saksgang skal kun nyttes om saken uten tvil er en
61 bekymringsmelding som ikke angår grenseoverskridende adferd og/eller overgrep. I slike
62 tilfeller skal man bruke normal saksgang i håndtering av varsler.
63

64 **Videre saksgang i håndtering av varsler**

65 Det vil alltid være flere personer som er berørt når det kommer en mistanke eller en anklage om
66 grenseoverskridende adferd og/eller overgrep. Alle skal bli ivaretatt. Spesielt gjelder dette den
67 utsatte og den det er varslet om. Hensynet til den utsatte vil ha forrang i fasen hvor saken
68 undersøkes.
69

70 Videre saksgang består av innledende undersøkelser, vurdering om forholdet skal politianmeldes og
71 individuelle møter med de berørte partene for å få klarhet i hva som har skjedd. På bakgrunn av
72 dette avgjør varslingsutvalget om organisasjonens retningslinjer har blitt brutt og hvilke
73 konsekvenser det eventuelt skal få. Varslingsutvalget i ANSA består av president, generalsekretær og
74 sosialveileder. Dersom et medlem av varslingsutvalget ikke kan behandle saken skal utvalget
75 suppleres av politisk rådgiver. Unntaket er hvis president er den omvarslede, i slikt tilfelle skal
76 varslingsutvalget suppleres av hovedstyrets tillitsperson. Politisk rådgiver skal inkluderes i
77 varslingsutvalget i saker med medieoppmerksomhet. Varslingsutvalget i felleskap avgjør når dette er
78 nødvendig.
79

- 80 1. Varsel mottas og undersøkes. Organisasjonen skal ikke etterforske, men få klarhet i om
81 forholdet er et lovbrudd og om det skal anmeldes. I de fleste saker vil den utsatte få
82 bestemme om hen ønsker at forholdet skal anmeldes. I særs grove tilfeller må
83 organisasjonens ledelse vurdere om forholdet skal anmeldes selv om den utsatte ikke ønsker
84 dette.
85 2. Hvis forholdet det blir varslet om politianmeldes vil, som hovedregel, ikke den det er varslet
86 om blir kontaktet før politiet er ferdig med sin etterforskning. Dette for å sikre bevis og at
87 politiet får første samtale med involverte parter. Unntak fra dette er behov for å suspendere
88 personer der vurderingen er at det stor fare for gjentakelse.
89 3. Organisasjonen, ved varslingsutvalget, skal oppnevne kontaktpersoner for den utsatte og for
90 den det er varslet om. Varslingsutvalget kan være behjelpelig med å opprette kontakt med
91 hjelpeinstanser og andre ressurser. Det skal tilstrebes god informasjonsflyt til de deler av
92 organisasjonen der det er nødvendig.
93 4. Varslingsutvalget kan fatte vedtak om midlertidig suspensjon mens saken er til behandling.
94 Et slikt vedtak fattes kun dersom det er behov for det for sakens behandling og/eller fare for
95 gjentakelse. Midlertidig suspensjon gjelder fra utøvelse av verv og/eller deltagelse på ANSA
96 sine arrangementer, frem til nytt vedtak blir fattet av varslingsutvalget.
97 5. En tillitsvalgt som blir anklaget, mistenkt eller anmeldt for alvorlig trakassering,
98 grenseoverskridende adferd eller overgrep skal som hovedregel bli midlertidig suspendert
99 fra verv, oppgaver og deltagelse på arrangementer inntil saken er avklart med politi,

- 100 rettsinstans og/eller i organisasjonen. Det er varslingsutvalget i ANSA som fatter vedtak om
101 suspensjon. Suspensjonen vil stå inntil nytt vedtak er fattet.
- 102 6. Varslingsutvalget skal arrangere møter med alle berørte parter. I tilfeller hvor saken er til
103 behandling hos politiet skal møtene vente til etter saken er ferdigbehandlet hos politiet, slik
104 at ANSA ikke påvirker en pågående etterforskning. Det er viktig at alle berørte parter får
105 mulighet til å uttale seg og blir hørt på lik linje. Den det er varslet om kalles inn til samtale til
106 slutt slik at varslingsutvalget skal kunne legge fram alle anklager og at den det er varslet
107 om får mulighet til å forklare seg på alle punkter. Det vil føres referat fra samtale, og disse
108 vil være hovedgrunnlaget for konklusjon i saken. Referatet skal fremlegges parten
109 varslingsutvalget hadde samtalen med for godkjenning etter samtalen.
- 110 7. Om personen det er varslet mot, eller personen som har opplevd handlingen(e) det er
111 varslet om, ikke ønsker å forklare seg, vil varslingsutvalget kunne konkludere på bakgrunn av
112 de fakta de har i saken etter 3 måneder. I saker hvor det ikke foreligger tilstrekkelig fakta i
113 saken på grunn av manglende forklaring fra personen som har opplevd handlingene det er
114 varslet om, vil saken bli henlagt. Varsler som henlegges oppbevares i 2 til 5 år beroende på
115 alvorlighetsgrad. Dette for å kunne ta opp igjen saken om forhold endrer seg, eller det
116 kommer inn nye varsler om samme person.
- 117 8. Dersom varslingsutvalget etter å ha gjennomført samtaler med alle parter konkluderer at
118 det er forekommet brudd på organisasjonens retningslinjer, vil varslingsutvalget i samme
119 prosess vedta og iverksette sanksjoner etter vurdering av alvorlighetsgrad. Konsekvenser
120 ved brudd er redegjort for i eget avsnitt. Dersom det stadfestes alvorlig brudd på ANSA sine
121 retningslinjer eller brudd på straffeloven kan det fattes vedtak om eksklusjon. Dette gjelder
122 også om bruddene har skjedd utenfor ANSA. Omvarslede skal motta et skriftlig vedtaksbrev
123 fra varslingsutvalget, med sakens innhold, hvilke retningslinjer som er brutt og
124 konsekvenser.
- 125 9. Alle vedtak fattet av varslingsutvalget, og vedtak om eksklusjon, kan ankes til hovedstyret.
126 Anken må sendes innen én måned etter mottatt vedtaksbrev. For vedtak om eksklusjon
127 legger vedtektenes paragraf 11.1 og 11.2 føringer for saksgangen. For andre vedtak fra
128 varslingsutvalget som ankes til hovedstyret skal den omvarslede motta sakspapirer to uker
129 før møtet og har tilsvarett i saken. Vedtaket fattet av varslingsutvalget står frem til anken
130 er ferdigbehandlet. Ankens følger avgjøres med simpelt flertall i hovedstyret.

131

132 **Alternativ saksgang i håndtering av bekymringsmeldinger**

133 Andre saker som etter mottakelse vurderes som en bekymringsmelding, av generalsekretær ved
134 punkt 5 i *Rutiner for den som mottar mistanke, melding eller anklage*, og ikke grenseoverskridende
135 adferd og/eller overgrep håndteres etter alternative rutiner for å skape fortgang i saken. Dette kan
136 for eksempel være økonomisk mislighold eller interne konflikter i et styre i ANSA. Det kan oppleves
137 belastende for de involverte at saksgangen er så inngående og langtekkelig som det de må være ved
138 alvorlige brudd på ANSAs etiske retningslinjer.

139

140 Mottak av slike varsler vil etter vurdering av generalsekretær kunne håndteres i en alternativ
141 saksgang. Varslingsutvalget orienteres som normalt om mottak av varsel, og om generalsekretærs
142 vurdering av forholdet. Varslingsutvalget orienteres også om fremgang i saken etter ferdig saksgang.

143

144 Denne alternative saksgangen for bekymringsmeldinger vil i stor grad basere seg på oppfølging ved
145 sekretariatet i form av opplæring eller mekling. Reaksjonene kan også eskaleres til en nøytral
146 tredjepart om det anses som nødvendig.

147

- 148 1. Varslingsutvalget skal arrangere møte med varsleren for å kartlegge om det har vært brudd
149 på retningslinjer. Om det er mistanke om brudd på retningslinjene, etter samtale eller
150 underveis i saksgang, følger man normale saksgang for håndtering av varsler.

- 151 2. Ved intern og tvetydig splid i et styre, vil generalsekretær organisere mekling mellom
152 partene. Dette vil i første omgang forsøkes å løses internt i styret ved styreleder. Om dette
153 ikke er tilstrekkelig, eller om styreleder er en del av spliden, vil organisasjonskonsulent tre
154 inn som mekler. Organisasjonskonsulent har mulighet til å invitere inn en uavhengig
155 tredjepart som mekler, etter dialog med generalsekretær.
- 156 3. Ved intern splid hvor en eller flere parter har tydelig brutt med forventningene ANSA har til
157 en tillitsvalgt, vil generalsekretær organisere samtale og eventuelt ny opplæring for
158 vedkommende eller hele styret. Dette skjer hovedsakelig ved organisasjonskonsulent, men
159 kan unntaksvis arrangeres av andre.
- 160 4. Forholdet i det omvarslede styret følges opp av sekretariatet. Varslingsutvalget skal
161 orienteres om saksgang og fremgang i konflikten etter meklingen og/eller samtaler og
162 opplæring er gjennomført. Varslingsutvalget kan så velge om saken skal eskaleres til normal
163 saksgang for håndtering av varsel, om saken henlegges, eller avvente reaksjon. Varsler som
164 henlegges oppbevares i 2 til 5 år beroende på alvorlighetsgrad. Dette for å kunne ta opp
165 igjen saken om forhold endrer seg, eller det kommer inn nye varsler om samme person.

166

167 **Konsekvenser ved brudd**

168 Brudd på ANSA sine retningslinjer vil medføre sanksjoner mot den eller de skyldige, etter vurdering
169 av alvorlighetsgrad. Her er en oversikt over mulige konsekvenser ved brudd på retningslinjene:

- 170 • Skriftlig advarsel: ved mindre alvorlige brudd på ANSA sine retningslinjer kan det forelegges
171 en skriftlig advarsel. Ved gjentagelse etter skriftlig advarsel er mottatt kan ytterligere
172 konsekvenser tilkomme. Dette skal tydeliggjøres i vedtaksbrevet, sammen med årsaken til
173 den skriftlige advarselen.
- 174 • Alkoholforbud: Frata deltagere muligheten til å drikke alkohol på ANSA sine arrangementer.
175 Dette gjelder dersom andre deltagere opplever utilbørlig press rundt alkohol og/eller andre
176 rusmidler. Dersom dette ikke blir overholdt kan ytterligere konsekvenser tilkomme.
- 177 • Økonomisk ansvar: Holde deltagere eller tillitsvalgte økonomisk ansvarlig ved brudd på
178 etiske retningslinjer. Tillitsvalgte vil også kunne holdes økonomisk ansvarlig ved brudd på
179 organisasjonens økonomireglement, jf. etiske retningslinjer punkt 7 økonomisk ansvarlighet.
- 180 • Bortvisning: Deltagere som bryter ANSA sine retningslinjer på arrangement kan bli sendt
181 hjem fra arrangementet. Personen vil da bli holdt økonomisk ansvarlig for kostnader knyttet
182 til deltagelse og reise. På lokale arrangementer har edrøvakt og/eller TRIA-kontakt
183 myndighet til å fatte beslutning om å sende en deltager, etter brudd på retningslinjene,
184 hjem. Ved bortvisning skal varslingsutvalget alltid informeres ved første mulighet.
- 185 • Suspensjon: Suspensjon fra verv eller deltagelse på ANSA sine arrangementer. Vedtak om
186 suspensjonstid blir vattet av varslingsutvalget og kan forlenges ved behov.
- 187 • Eksklusjon: Eksklusjon fra all fremtidig deltagelse på organisasjonens arenaer (verv,
188 arrangementer, møter osv.). I eksklusjon ligger også eksklusjon fra å inneha medlemskap i
189 ANSA og benytte seg av medlemstilbudene i ANSA. Jf. vedtektenes paragraf 10 er det kun
190 generalsekretær, i samråd med president, som kan ekskludere medlemmer.

191

192 Ved alvorlige brudd på ANSAs etiske retningslinjer hvor den omvarslede ekskluderes, har
193 varslingsutvalget anledning til å informere leder og/eller generalsekretær hos samarbeidspartner(e)
194 om vedtaket. Dette skal kun gjøres ved særlig alvorlige brudd hvor det vurderes som høy fare for
195 gjentagelse. Dette for å minimere risiko for gjentagelse av lovbrudd og brudd med etiske
196 retningslinjer i andre organisasjoner.

197

198 **Retningslinjer dersom den anklagede er ansatt i ANSA**

199 Om en ansatt er mistenkt/anklaget/anmeldt er det arbeidsgiver ved generalsekretær som håndterer
200 saken i tråd med de arbeidsrettslige reglene på området. Dersom det er generalsekretær som er
201 anklaget er det president som håndterer saken.
202

203 **Oppfølging i etterkant**

204 Varslingssaker er ofte svært belastende for de involverte og krever at organisasjonen gir god
205 oppfølging, både under behandlingen av at varsel og i etterkant. ANSA har ansvar for å ivareta
206 mottaker av varsel, partene og andre involverte på en god måte, blant annet ved å tilgjengeliggjøre
207 velferdstilbudene i organisasjonen, som studentprest, TRIA-kontakter, sosialveileder og
208 psykologtjenesten.
209

210 **Lagring av dokumentasjon**

211 Informasjon og dokumentasjon fra saksgangen lagres i 2 til 10 år beroende på sakens
212 alvorlighetsgrad. For saker som henlegges oppbevares informasjonen i 2 til 5 år. Denne oppbevares
213 sikkert og konfidensielt i tråd med regler for GDPR.
214